

Deras dröm gick i uppfyllelse

För Tobias Bryngelsson och Christian Carlsson var körkortet länge en ouppnåelig dröm eftersom de inte klarade teorin. Men tack var en teoriutbildning i långsam takt anpassad för människor med autism har de nu äntligen fått körkort och jobb som budbilschaufförer.

Tobias kommer först intraskande på kaféet i Sävedalen i Göteborg. Han tar en paus i jobbet efter att ha kört ut paket i budbilen hela förmiddagen.– Christian är på väg från Halmstad, säger Tobias.

Både Tobias och Christian har jobbat på en budfirma i Göteborg sedan i oktober förra året. Detta trots att de för bara några år sedan inte kunde ta körkort.

För Tobias har det alltid varit en dröm att ta körkort. När han var 16 år började han att övningsköra. Men teoriutbildningen, som han läste på Slottsbergsgymnasiet i Göteborg, var inte tillräcklig. Han började tvivla på att han skulle klara det.

– Jag behövde mer hjälp med körkortet än vad jag fick i Göteborg, säger han.

En kompis till honom fick veta att man på Mellansels folkhögskola utanför Örnsköldsvik kunde få hjälp med trafikteorin. Trots att skolan låg långt hemifrån bestämde de sig för att satsa två terminer.

– Undervisningen var jättebra. Vi fick tid och den hjälp som vi behövde. Det gick bra att plugga, berättar han. Teoriprovet klarade han på andra försöket. Och uppkörningen gick bra första gången.

– Jag var fruktansvärt glad när jag klarade det, säger han.

Genom folkhögskolans samarbete med Riksföreningen Autism, i ”Projekt körkort, en inkörsport till arbete”, fick han chansen att börja på budfirman. Projektet är i första hand riktat till personer med Asperger syndrom eller högfungerande autism.

På budfirman trivdes Tobias, som gått på gymnasie-särskola men inte har Asperger syndrom. Hans chef Håkan Andersson ställde upp för honom och Christian.

– Alla var så snälla, Håkan och arbetskamraterna. Det var bara att fråga om man körde fel, säger han. Han känner sig respekterad av kollegerna och tycker att han får det stöd han behöver från ledningscentralen, som delar ut jobb och kan hjälpa till om någon har svårt att hitta.

– Det är bra att vara fast anställd. Att vara arbetslös är inget roligt. Nu har man något att göra hela dagarna och jag kan leva på min lön, det jag har jobbat ihop, säger han.

Tobias tycker att han fått bättre självförtroende av att ha ett riktigt jobb. Om han inte tagit körkortet vet han inte vad som hänt honom.

– Jag har alltid velat ha körkort. Det är ju en frihetskänsla, att man kan ta sig var som helst, säger han.

Så kommer Christian in på kaféet, direkt från Halmstad.

– Det var tufft. Ingen karta och GPS fungerar inte heller just nu, säger han om körningen.

I hans bil har ett satellitnavigationssystem installerats, GPS, som hjälper honom att hitta. Systemet har installerats med medel från Allmänna arvsfonden som stöder

projektet att hjälpa människor med Asperger syndrom att komma ut i arbetslivet genom B-körkortet.

Christian har också gått på Mellansels folkhögskola och han tycker att utbildningen var grundlig och utan stress. Han är också glad över att han fick chansen att börja köra budbil.– Det var roligt att börja med budkörning. Det är ett varierande arbete. Man kan äta lunch när man vill själv, säger han, och vill gärna fortsätta med sitt jobb.

På Mellansels folkhögskola utanför Örnsköldsvik har trafikteoriutbildningen, som speciellt riktar sig till människor som behöver en långsam inläringstakt, funnits i några år. Specialpedagogen Göran Brorsson har länge arbetet med trafikteoriutbildning.

– Det är ganska många som har ett stort behov av att få utbildningen välstrukturerad och planerad, säger han. Det finns inte någon garanti för att man ska klara teorin efter att ha gått på Mellansels folkhögskola. Men ett 50-tal elever har gått utbildningen och hittills har nästan alla klarat provet. Eleverna kommer från hela Sverige, och de är allt från 18 till 48 år, även om de flesta är kring 25 år.

– Det är ett enormt lyft för deras självförtroende när de klarar teoriprovet. De pluggar sex–sju månader inför det och ibland klarar de först på tredje försöket men då växer de enormt, säger Göran Brorsson.

Eleverna verkar också klara det bra när de kommer ut i trafiken. Göran Brorsson har gjort en studie där han undersökte hur 200 särskoleelever som tagit körkort klarade sig i trafiken. Det visade sig att de var inblandade i lika många eller lika få olyckor som andra förare.

– Den enda skillnaden var att det var färre alkoholrelaterade olyckor i den här gruppen, säger han.

av Jonatan Sverker